

TÜRKONFED Başkanı Tarkan Kadooğlu

2017 yılından daha olumlu

► "2018 yılında başta sürdürülebilir büyüme ve verimlilik artışı yoluyla enflasyondan işsizliğe, dış ticaretten cari açığa kadar pek çok alanda ülkemizin 2017'den daha iyi bir yıl geçireceğine inanıyoruz. Bu inanca TÜRKONFED olarak 2018'de de yüksek motivasyonla Türkiye için çalışmaya devam edeceğiz."

ASKON Başkanı Hasan Ali Cesur

Tüm dünyaya parmak ısırttı

► "TÜRKİYE, bu yıl IMF ve kredi derecelendirme kurumlarına ders vererek büyüme rakamlarında gelişmiş ülkelere parmak ısırttı. Bu Türk ekonomisinin sağlam temeller üstüne oturduğunun bir göstergesidir. 2018'de büyümenin korunabileceği veya daha yukarıya taşınabileceği görüşündeyiz."

İSO Başkanı Erdal Bahçivan

Daha üretken seyredecek

► "2018'DE ekonomimizin daha üretken, verimli ve güçlü bir seyir izleyeceğini düşünüyorum. Türkiye ekonomisi negatif bir büyüme dönemine girdikten sonraki bir, iki sene yükselen büyümesini çok başarıyla götürebilmektedir. 2018'in de çok başarılı bir yıl olarak ekonomi tarihimizdeki yerini alacağını düşünüyorum."

İş dünyası 2018'den umutlu: Büyüme ve kalkınma sürececek

Türk ekonomisi 2017'de parmak ısırtan bir büyüme performansı gösterdi. Yaşanan gelişmelerin 2018 için de umutları artırdığını beliren iş dünyası sağlam temellere oturan ekonominin büyümeye devam edeceğini belirtti.

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasını ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak,

bu yıl ekonominin, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi. Bu bağlamda, son dönemde uluslararası kuruluşların da Türkiye ekonomisinin GSYH gelişimine dair projeksiyonlarını birer birer ve belirgin ölçüde yukarı yönlü revize ettiğini anımsatan Olpak, bu yıl sonuna dair bekledikleri yüzde 6 bandında bir büyüme oranının, G20 ülkeleri içinde en üst sıra-

larda yer alan bir performans anlamına geldiğini belirtti.

REFORMLAR HAYATA GEÇİYOR

Olpak, "Ekonomi yönetimi-mizden yapılan açıklamalar bizlere daha da umut veriyor. Yatırım harcamalarının 2017 yılında artış eğiliminde olması, geniş kapsamlı reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, iş dünyasında aktif yatırım hedefleyen her firmamızın 2018 yılına güvenle adım atması-

sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak" değerlendirmesinde bulundu. Bu yıl küresel ve jeopolitik gelişmelerin de vermiş olduğu belirsizliğin piyasalarda birtakım dalgalanmalara sebep olduğunu belirten Olpak, "2018'de daha sakin bir dönem geçireceğimizi umuyor ve öngörülebilirliğin de arttığı bir ortamda ekonomik performansın gücünü sürdürmesini bekliyoruz" dedi.

Nail Olpak

MÜSİAD Başkanı Abdurrahman Kaan:

Canlılığın sürmesini bekliyoruz

► "BU yıl ağırlıklı olarak iç taleple büyüsek de aynı zamanda dış talep de cüzi de olsa büyümeye pozitif katkı vermiş ve yatırımlardaki artış da ivme kazanmıştır. Yatırımlardaki artışın sürmesi, reel sektörün ekonomiyeye olan güveninin sürdürülmesine işaret etmesi bakımından önemli. Ekonomi yönetimi tarafından

alınan ek tedbir ve teşviklerle üçüncü çeyrekte 4 ana faaliyet kolunda da genişleme gözlemlendi. 2018 yılında da hizmetler, sanayi, tarım ve inşaat sektörünün canlılığını sürdürmesini bekliyoruz. 2018 yılı önde gelen ekonomiler arasında pozitif olarak ayrıştığımız, beklentilerimizin yükseleceği bir yıl olacaktır."

"KIRILGANLIKLAR HAFIFLETİLMELİ"

"Zor bir yıl" ı geride bırakan İş dünyası 2018'den umutlu

Ekonomik ve siyasi gelişmeler ile dövizde yaşanan volatilitenin etkisiyle zor bir yılı geride bırakan iş dünyası 2018'den umutlu. **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, 2018'de ekonominin daha üretken, verimli ve güçlü bir seyir izleyeceği beklentisini di-

le getirdi. Bahçivan, "Bu yıl yetersen umutlarımızın karşılığını 2018'de alacağımızı düşünüyorum" dedi. DEİK Başkanı Nail Olpak da, 2018'de ekonominin "oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma süreci"ne sahne olduğunu söyledi. **/02**

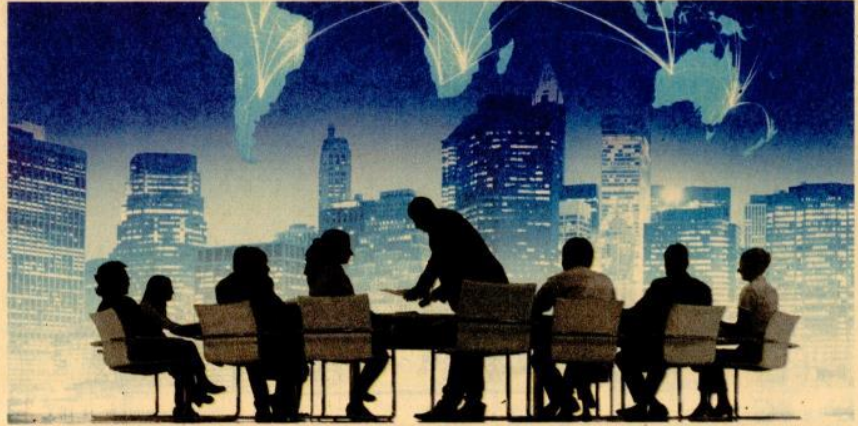
İş dünyası umutlu

Ekonomik ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengelerini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor.

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, 2018 yılı Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde halihazırda 60'ıncı sırada yer alan Türkiye'nin, Çin, İtalya, Japonya, Rusya, Belçika gibi yüksek yatırım potansiyeli olan ülkelerin önüne geçerek 30'uncu sıraya yerleşme hedefinin tüm iş çevrelerini heyecanlandırdığını ifade etti. Bu yılın çeşitli dönemlerinde küresel ve jeopolitik gelişmelerin de vermiş olduğu belirsizliğin piyasalarda birtakım dalgalanmalara sebep olduğunu dile getiren Olpak, "2018'de daha sakin bir dönem geçireceğimizi umuyor ve öngörülebilirliğin de arttığı bir ortamda ekonomik performansın gücünü sürdürmesini bekliyoruz. Eğitim reformlarının yanı sıra Ar-Ge proje ve desteklerinin, 2018'de ivme kazanacağını ümit ediyoruz" dedi.

Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan da bu yıl olduğu gibi 2018'de de hizmet, sanayi, tarım ve inşaat sektörünün canlılığını sürdürmesini beklediklerini ifade etti. Kaan, "Bilhassa imalat sanayisinde gerçekleşen

"KGF uygulamaları, piyasaları büyük ölçüde rahatlattı"

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da bu yılın Türkiye adına umut verici bir tabloyla kapandığını, yine de 2017'de elde edilen yüksek oranlı büyümenin rahavetine kapılarak, ekonominin kırılganlıklarının göz ardı edilmemesi gerektiğinin altını çizdi. Bahçivan, "Bu açıdan üzerinde

dikkatle durmamız gereken noktalar; ekonomik büyümenin niteliği ve sürdürülebilirliği, yükselen enflasyon, artan cari açık ve bütçe dengesi olmalıdır. Önümüzdeki yılı üretim odaklı, nitelikli büyüme açısından iyi değerlendirmeli ve söz konusu kırılganlıklarımızı hafifletmeye odaklanmalıyız" dedi.

yüzde 15.2'lik artışla yüzde 14.8 genişleyen sanayi sektörü önümüzdeki dönem için umut vermektedir. 2018 yılında da Türkiye ekonomisindeki gelişmelere paralel olarak reel ekonomiye yönelik iyimser beklentilerimizi koruyoruz" görüşünü dile getirdi.

"Büyüme rakamı daha yukarıya taşınabilecek"

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesusur da gelecek yılın siyasi ve ekonomik açıdan hareketli bir yıl olacağını belirterek, bu süreçte ekonomisi sağlam temellere oturmuş olan Türkiye'nin büyüme devam edeceğini vurguladı. Cesusur, şunları kaydetti: "Yapısal reformların devam etmesi ve çözüm odaklı olması, büyüme niteliğinin yakalanması, cari açığın önüne geçecek dışa bağlı ürünlerin Türki-

ye'de üretilmesini sağlayacak adımların atılması, turizmde bir önceki yıla oranla hareketliliğin artması, gıda politikalarının netleştirilerek enflasyon oranının yeniden tek haneye indirilmesi ve istihdama yönelik yatırımların teşvik edilmesi ile bu yıl elde ettiğimiz büyüme rakamının korunabileceği veya daha yukarıya taşınabileceği görüşündeyiz."

"Büyümenin kalitesi ve devamlılığına dikkat edilmeli"

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Başkanı Tarkan Kadooğlu da 2018'in 2017 yılından daha iyi bir yıl olacağına inandığını söyledi. Kadooğlu, "Önümüzdeki dönemde büyümenin kalitesinde, devamlılığında ve verimlilikte dikkat edilmesi gereken alanlar olacaktır" değerlendirmesinde bulundu.

Ekonominin, zorlu geçen bir yılın sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğu vurgulandı

İş dünyası umutlandı

DEİK Başkanı Olpak; "Reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması,yabancı yatırımların artmasını sağlayacak" dedi. **İSO Başkanı** Bahçivan; "Yeşeren umutlarımızın karşılığını 2018'de alacağız" diye konuştu.

Bu yıl sonuna dair beklentiler

TÜRKİYE ekonomisinin GSYH gelişimine dair projeksiyonlarını birer birer ve belirgin ölçüde yukarı yönlü revize ettiğini anımsatan DEİK Başkanı Olpak; bu yıl sonuna dair beklendikleri yüzde 6 bandında bir büyüme oranının, G20 ülkeleri içinde en üst sıralarda yer alan bir performans sergilendiği anlamına geldiğini belirtti.

Finansmana erişim imkanları

İSO Başkanı Bahçivan da bu yılın ekonomik büyüme açısından umutların yeşertilip büyüldüğü bir yıl olduğunu belirterek, bunun en önemli kaynağı ve ayağının hükümet tarafından daha 2017 yılına girilmeden alınan önlemlerle finansman kalitesinin, finansmana erişim imkanlarının yükseltilmesi olduğunu vurguladı. ■ 9'da

Ekonominin, zorlu geçen bir yılın sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğu vurgulandı

İş dünyası umutlandı

EKONOMİK ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengesini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor.

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini AA muhabiri ile paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak, bu yıl ekonominin, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi.

YUKARI YÖNLÜ REVİZE

Bu bağlamda, son dönemde uluslararası kuruluşların da Türkiye ekonomisinin GSYH gelişimine dair projeksiyonlarını birer birer ve belirgin ölçüde yukarı yönlü revize ettiğini anımsatan Olpak, bu yıl sonuna dair bekledikleri yüzde 6 bandında bir büyüme oranının, G20 ülkeleri içinde en üst sıralarda yer alan bir performans anlamına geldiğini belirtti. Olpak, "Bu dönemdeki söz konusu üstün performansımızın arkasında, şüphesiz devletimizin zor bir zamandan geçerken ekonomimize elini uzatmış olması önemli bir rol oynadı. 2017 yılında gerek sektörlerimize sunulan teşvikler gerekse Kredi Garanti Fonu (KGF) marifetiyle finansmana erişimin desteklenmesi, ekonomimiz için adeta can suyu oldu. Keza istihdam seferberliği, iş gücümüzün elinden tutan önemli bir girişim oldu. Ekonomi yönetimlerimizden yapılan açıklamalar bizlere daha da umut veriyor, emin adımlar atmamızı sağlıyor. Yatırım harcamalarının 2017 yılında artış eğiliminde olması, geniş kapsamlı reformların

DEİK Başkanı Olpak; "Reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, yabancı yatırımların artmasını sağlayacak" dedi. **ISO Başkanı Bahçivan**; "Yeşeren umutlarımızın karşılığını 2018'de alacağız" diye konuştu.

2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, iş dünyasında aktif yatırım hedefleyen her firmamızın 2018 yılına güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak." değerlendirmesinde bulundu. Olpak, 2018 yılı Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde halihazırda 60'ıncı sıra-

da yer alan Türkiye'nin, Çin, İtalya, Japonya, Rusya, Belçika gibi yüksek yatırım potansiyeli olan ülkelerin önüne geçerek 30'uncu sıraya yerleşme hedefinin tüm iş çevrelerini heyecanlandırdığını ifade etti. Yeni reformlar ve alt yapıda yapılacak iyileştirmelerle Türkiye'nin her gün daha çok yatırım çekeceğini vurgulayan Olpak,

"Böylelikle çok geçmeden ayağa kalkan ekonomimiz, aynı zamanda ne kadar dirençli olduğunu da bir kez daha dünyaya göstermiş oldu. Bu kapsamda, imalat sanayi başta olmak üzere birçok sektörümüzün büyümeye katkı verdiği bir tablo elde etmiş olmayı da memnuniyet verici bir gelişme olarak değerlendiriyoruz. (AA)

2018 HEDEFLERİ YÜKSEK

■ **HAZIRLIKLAR TAMAM:**
Tüm saldırılara rağmen büyümede rekorlar kıran Türk ekonomisi, 2018'de de yükselişini sürdürecektir. Piyasalara güç verecek yeni reform ve teşvikler yolda. ■ **SAYFA 5'TE**

**EKONOMİYE
GÜVEN TAM**

2018 SİÇRAMA YILI OLACAK

İçerde ve dışarda tezgahlanan her türlü kumpasa rağmen büyüme rekoru kıran Türk ekonomisi, yatırımcıyı cesaretlendirdi. Yeni yılın ilk çeyreğinde hayata geçirecek reformlar ekonomiyi daha da güçlendirecek.

■ **EKONOMİK** ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengesini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor. İçerde ve dışarda tezgahlanan kumpaslara rağmen, üçüncü çeyrekte gerçekleşen yüzde 11.1 büyüme yatırımcıya büyük güven verdi.

ÜRETİM VE İHRACAT ARTACAK

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı ekonomide sıçrama yaşanacağı görüşünü taşıyor.

KALKINMA ORANI BEKLENTİLERİ AŞTI

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak, bu yıl ekonominin, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi. Bu bağlamda, son dönemde uluslararası kuruluşların da Türkiye ekonomisinin GSYH gelişimine dair projeksiyonlarını birer birer ve belirgin ölçüde yukarı yönlü revize ettiğini anımsatan Olpak, bu yıl sonuna dair beklendikleri yüzde 6 bandında bir büyüme oranının, G20 ülkeleri içinde en üst sıralarda yer alan bir performans anlamına geldiğini belirtti.

ADIMLAR GÜVENLE ATILACAK

Olpak, "Geniş kapsamlı reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, iş dünyamızda aktif yatırım hedefleyen her firmamızın 2018 yılına güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak" dedi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da "Bu yıl yeşeren umutlarımızın karşılığını 2018'de alacağız" diye konuştu.

DEİK Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak
Türkiye'nin G20 ülkeleri arasında en üst sıralarda
yer alan bir performans sergilediğini söyledi.

'Kırılganlıklar hafiflerse 2018 reform ivme yılı olur'

İŞ DÜNYASI 2018'İN YATIRIMLAR AÇISINDAN DA İYİ GEÇECEĞİ GÖRÜŞÜNDE

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı NAIL OLPAK:

2018 yılında firmalar güvenle adım atacak

Yatırım harcamalarının 2017 yılında artış eğiliminde olması, geniş kapsamlı reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, iş dünyasında aktif yatırım hedefleyen her firmamızın 2018 yılına güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak. Yapısal reformlarla birlikte, özellikle orta gelir tuzağını aşma amacına yönelik olarak, bir yandan eğitim reformlarının bir yandan da Ar-Ge proje ve desteklerinin, 2018 yılında ivme kazanacağını ümit ediyor ve gelişmeleri heyecanla bekliyoruz.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı ERDAL BAHÇIVAN:

Başarılı bir yıl olarak tarihteki yerini alabilir

2018'de ekonomimizin daha üretken ve güçlü bir seyir izleyeceğini, bu yıl yeşeren umutlarımızın karşılığını hep birlikte 2018'de alacağımızı düşünüyorum. 2017'deki KGF gibi başarılı finansal uygulamalar aksatılmadan, biraz da ders alınarak uygulanırsa 2018'in çok başarılı bir yıl olarak ekonomi tarihimizdeki yerini alacağını düşünüyorum. Önümüzdeki yılı üretim odaklı, nitelikli büyüme açısından iyi değerlendirmeli ve söz konusu kırılganlıklarımızı hafifletmeye odaklanmalıyız.

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Başkanı TARKAN KADOOĞLU:

2017'den daha iyi bir yıl geçireceğiz

2018 yılında başta sürdürülebilir büyüme ve verimlilik artışı yoluyla enflasyondan işsizliğe, dış ticaretten cari açığa kadar pek çok alanda ülkemizin 2017 yılından daha iyi bir yıl geçireceğine inanıyoruz. Bu inançla TÜRKONFED olarak çatımız altındaki 28 federasyon, 221 dernek ve 40 bin şirket ile bugüne kadar olduğu gibi 2018 yılında da yüksek motivasyonla Türkiye için çalışmaya ve üretmeye devam edeceğiz.

İŞ DÜNYASI
2018'DEN UMUTLU
S/4

Zor bir yılı geride bırakan iş dünyası 2018'den umutlu

Yeni yılı üretim odaklı ve nitelikli büyüme açısından iyi değerlendirmek gerektiğini söyleyen iş dünyası, 2018 yılına umutla bakarken, 2017'de de ekonomik ve siyasi anlamda küresel gelişmelerle birlikte zor bir yılın geride bırakıldığını belirtiyor.

**2017'DEN
DAHA İYİ BİR
YIL OLACAK**

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da bu yıl kur savaşlarının yanı sıra oluşturulmaya çalışılan yeni ticari haritalara şahit olduğunu söyledi. Cesur, gelecek yılın siyasi ve ekonomik açıdan hareketli bir yıl olacağını belirterek, küresel anlamda yaşanacak gelişmelerin siyasi ve ekonomi yansımalarının üst düzeyde olacağını ifade etti. Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu Başkanı Tarkan Kadooğlu, "2018 yılında başta sürdürülebilir büyüme ve verimlilik artışı yoluyla enflasyondan işsizliğe, dış ticaretten cari açığa kadar pek çok alanda ülkemizin 2017 yılından daha iyi bir yıl geçireceğine inanıyoruz. 2018 yılında da yüksek motivasyonla Türkiye için çalışmaya ve üretmeye devam edeceğiz."

DEİK Başkanı Nail Olpak, bu yıl sonuna dair bekledikleri yüzde 6 bandında bir büyüme oranının, G20 ülkeleri içinde en üst sıralarda yer alan bir performans anlamına geldiğini belirtti.

Gelecek yılı ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor. **Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak**, bu yıl ekonominin, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi. Bu bağlamda, son dönemde

uluslararası kuruluşların da Türkiye ekonomisinin GSYH gelişimine dair projeksiyonlarını birer birer ve belirgin ölçüde yukarı yönlü revize ettiğini anımsatan Olpak, yıl sonuna dair bekledikleri yüzde 6 bandında bir büyüme oranının, G20 ülkeleri içinde en üst sıralarda yer alan bir performans anlamına geldiğini belirtti. Olpak, "Yatırım harcamalarının 2017 yılında artış eğiliminde olması, geniş kapsamlı reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, iş dünyasında aktif yatırım hedefleyen her firmamızın 2018 yılına güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak" dedi. Olpak, şunları

kaydetti: "2018 yılında, daha sakın bir dönem geçireceğimizi umuyor ve öngörülebilirliğin de arttığı bir ortamda ekonomik performansın gücünü sürdürmesini bekliyoruz." **Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan**, "Yatırımlardaki artışın sürmesi, reel sektörün ekonomiye olan güveninin sürdüğüne işaret etmesi bakımından da oldukça önemli bir gelişme olmuştur. Ekonomi yönetimi tarafından alınan ek tedbir ve teşviklerle üçüncü çeyrekte 4 ana faaliyet kolunda da genişleme gözlemlendi. Kredi Garanti Fonu ile ekonomiye enjekte edilen ek kaynakların, vergi indirimlerinin ve ihracattaki

canlanmanın büyüme hareketine geçirdiği görülüyor. 2018 yılında da hizmetler, sanayi, tarım ve inşaat sektörünün canlılığını sürdürmesini bekliyoruz. Bilhassa imalat sanayisinde gerçekleşen yüzde 15,2'lik artışla yüzde 14,8 genişleyen sanayi sektörü önümüzdeki dönem için umut vermektedir. Yılın tamamı için büyüme oranının yüzde 7 civarında olacağını tahmin ediyoruz. 2018 yılı da böyle bir motivasyonla girdiğimiz ve önde gelen ekonomiler arasından pozitif olarak ayrıştığımız bir yıl olacaktır. Bu bağlamda 2018 yılında Türkiye ekonomisindeki gelişmelere paralel olarak reel ekonomiye yönelik iyimser beklentilerimizi koruyoruz" diye konuştu.

ÜRETİM ODAKLI BÜYÜME

Istanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bağcıvan** bu yılın ekonomik büyüme açısından umutlanılabilecek büyüme olduğu bir yıl olduğunu belirtti. Bağcıvan, 2017'nin Türkiye adına umut verici bir tabloyla kapandığını, elde edilen yüksek oranlı büyümenin rehabetine kapılarak, ekonominin kırılma noktasının göz ardı edilmemesi gerektiğinin altını çizdi. Bağcıvan, "Bu açıdan üzerinde dikkatle durmamız gereken noktalar; ekonomik büyümenin niteliği ve sürdürülebilirliği, yükselen enflasyon, artan cari açık ve bütçe dengesi olmalıdır. Önümüzdeki yılı üretim odaklı, nitelikli büyüme açısından iyi değerlendirmeli ve söz konusu kırılma noktasını hafifletmeye odaklanmalıyız. İş başını korumuş, huzurlu ve ekonomik açıdan istikrarlı bir Türkiye'nin bölgemiz ve dünya için de anlamlı ve değerli" açıklamasında bulundu.

İş dünyası 2018'e güvenle bakıyor

EKONOMİK ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengelerini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor. Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak, bu yıl ekonominin, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan** da bu yılın ekonomik büyüme açısından umutların yeşertilip büyütüldüğü bir yıl olduğunu belirterek, bunun en önemli kaynağı ve ayağının hükümet tarafından daha 2017'ye girilmeden alınan önlemlerle finansman kalitesinin, finansmana erişim imkanlarının yükseltilmesi olduğunu vurguladı. Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan ise "2018'de de hizmetler, sanayi, tarım ve inşaat sektörünün canlılığını sürdürmesini bekliyoruz" dedi. Kaan, "Bu dönemde ağırlıklı olarak iç taleple büyüsek de aynı zamanda dış talep de cüzi de olsa büyümeye pozitif katkı vermiş ve yatırımlardaki artış da ivme kazanmıştır. İç talepteki artış oranı yüzde 11.7 olarak gerçekleşerek önceki çeyrekteki artışın neredeyse 4 katına çıktı" dedi.

Kanser tedavisinde klasik kemoterapi ilaçları vücuda girdikten sonra seri katil gibi tüm canlı hücrelere saldırır. Bu yüzden tedavinin yan etki maliyeti çok yüksektir. RS Research'in üreteceği hedefli kanser ilaçları ise tıpkı bir sniper (keskin nişancı) yalnızca kanser tümörünü yok edecek.

Tümör avcısı sniper İLAÇ ÜRETİYORUZ

Klinik araştırma sayısında 29'uncu olan Türkiye, dünya çapında projeler üretiyor. Kansere akıllı tedaviler üreten RS Research, tümör hücrelerine girerek nokta atışı yapan bir sistem geliştirdi

Dünya ilaç pazarının 19'uncu sırasında olan Türkiye, önümüzdeki yıllarda iki basamak yükselecek. Yüzde 12 büyüyen pazarın faturası şu anda 22 milyar TL'yi aşmış durumda. Türkiye'nin toplam sağlık harcaması da 120 milyar lirayı geçti.

Bu tablo içinde birçok yeni girişim ve inovasyon da hızla büyüyor. Klinik araştırma sayısında dünyada 29'uncu, Avrupa'da ise 17'nci sırada olan Türkiye'de İstanbul Sağlık Endüstrisi Kümelennesi'nin (İSEK) Genel Müdürü Prof. Dr. Rana Sanyal, örnek oluşturabilecek bir projeye imza attı. Aynı zamanda bir girişimci olan Sanyal, kansere karşı akıllı tedaviler üzerine çalışan RS Research'ün kurucusu.

Sanyal, kanser alanında yürütmekte olduğu ilaç araştırmalarıyla yakın zamanda Avrupa Yatırım Fonu (EIF) olan teknoloji temelli risk sermayesi fonu ACT'den 1.1 milyon euro tutarında yatırım aldı.

17 ÜNİVERSİTEDEN KATKI

Sanyal, 'hedefli kanser ilacı' projesini şöyle özetliyor: "Vücuttaki tümör hücrelerine girerek kanseri yok ederken yan etkileri en az düzeye indiren bir ilaç yöntemi geliştirdik.

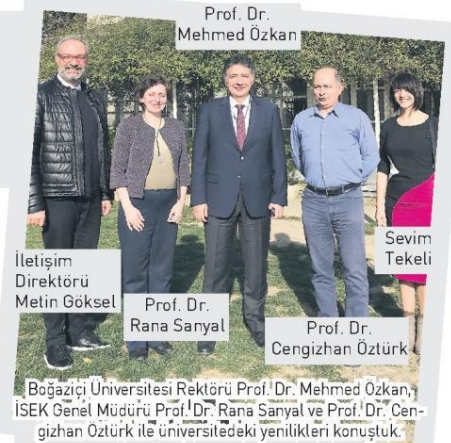
Serif OĞUZ
ÖNERİ-YORUM

Bu sayede kemoterapi ilaçlarının yan etkileriyle de savaşmış oluyoruz. Türkiye'de ilaç alanında ilk defa bir risk sermayesi fonundan yatırım aldık."

2010'da kurulan İSEK, Teknopark İstanbul koordinatörlüğünde ve İstanbul Sanayi Odası, Boğaziçi Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Acıbadem Üniversitesi kurucu üyeliğinde 17 üniversitenin katkısı sağladığı bir kümelennme. 150'den fazla firma bu projeden fayda sağlarken, 50'nin üzerinde araştırmacının çalıştığı ve farklı binalarda çalışmaların yürütüldüğü İSEK bugüne kadar 50 milyon TL fon kullanmış.

30 GÜN DAYANAM AŞI

Boğaziçi Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Nesrin Özören'in önderliğinde geliştirilen bir diğer proje ise dünyada bir ilk. Geliştirilen kimyasal i le oda sıcaklığında 30 gün dayanabilen aşı üretildi. Bu teknoloji Japonya ve ABD'den patent aldı. Bu teknoloji ile soğuk zincir standartlarından bağımsız olarak dünyanın her yerine aşı gönderilebileceği özellikle de dünyası sarsan virüs tedavilerinde katkı sağlayacağı ifade ediliyor.

Prof. Dr. Mehmed Özkan
İletişim Direktörü Metin Göksele
Prof. Dr. Rana Sanyal
Prof. Dr. Cengizhan Öztürk
Sevim Tekeli
Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmed Özkan, İSEK Genel Müdürü Prof. Dr. Rana Sanyal ve Prof. Dr. Cengizhan Öztürk ile üniversitedeki yenilikleri konuştu.

BÜTÇE 100 MİLYON DOLARI AŞMIYOR

REKTÖR Prof. Dr. Mehmed Özkan, Boğaziçi'nin araştırma üniversitesi olarak seçilmesinin ardından kaynak ihtiyacının daha arttığına işaret ederken üniversitelerin akademik başarılarına göre bütçeden kaynak alması gerektiğini söyledi. Özkan şöyle konuştu: "Toplam bütçemiz 100 milyon doları bulmuyor. Yabancı rakiplerimizde 1.5 milyar doları bulan bütçeler mevcut. Öğrenci harçları biliyorsunuz artık alınmıyor. Sadece buradaki kaybımız bile 18 milyon lira. Bugün yılda bütçemiz diğer üniversiteler gibi yüzde 7 civarında artıyor. Yeni okullarda bu oran biraz daha fazladır normal olarak ama bu bütçeye yaptıklarımız ortada. Üniversitemizin bütçesini benzer başarı düzeyindeki uluslararası üniversitelerin bütçesiyle kıyasladığımızda 1:20 gibi çarpıcı bir oranla karşılaşıyoruz. Boğaziçi Üniversitesi 2011- 2016 yılları arasındaki araştırma performansı ile aralarında Harvard, Columbia, Princeton ve Yale üniversiteleri başta olmak üzere ABD'nin en başarılı sekiz üniversitesinin yer aldığı Ivy League'i ve İngiltere'nin en iyi 24 üniversitesinin oluşturduğu UK Russell Group'u yakaladı. Bütçemizi yüzde 30 artırsak neler yapabileceğimizi siz düşünün."

07 İŞ DÜNYASI 2018'DEN UMUTLU

KARŞILIĞINI ALACAĞIZ

● **Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan:** Sanayi sektörünün zaten bu yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 11,1 olarak gerçekleşen büyümeye verdiği 2,6 puanlık destekle bunu gösterdi. Bunun 2017 yılı son çeyreğinde de sürmekte olduğunu, Türkiye'nin öncü ekonomik göstergesi olarak her ayın ilk günü açıkladığımız ISO İmalat Sanayi Endeksi (PMI) verilerinden takip ettiğimiz için rahatlıkla söyleyebiliyoruz. Bu bağlamda Yaklaşan 2018 yılında ekonomimizin daha üretken, verimli ve güçlü bir seyir izleyeceğini, bu yıl yetersen umutlarımızın karşılığını hep birlikte 2018'de alacağımızı düşünüyorum.

DAHA DA BÜYÜYECEĞİZ

● **Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cetur:** "Türkiye ürettiği politikalar ve göstermiş olduğu reflekslerle doğru adımları atmaktadır. Yapısal reformların devam etmesi ve çözüm odaklı olması, büyümede niteliğin yakalanması, cari acığın önüne geçecek dışa bağlı ürünlerin Türkiye'de üretilmesini sağlayacak adımların atılması, turizmde bir önceki yıla oranla hareketliliğin artması, gıda politikalarının netleştirilerek enflasyon oranının yeniden tek haneye indirilmesi ve istihdama yönelik yatırımların teşvik edilmesi ile bu yıl elde ettiğimiz büyüme rakamının korunabileceği görülmektedir."

İş dünyası 2018'den UMUTLU

Türkiye, kriz tellalları ve çıkar lobilerinin tüm hesaplarını alt üst ederek üçüncü çeyrekte yüzde 11.1 büyüme ile dünya birincisi olurken, Türk iş dünyası 2018'den oldukça umutlu. İş dünyası 2018'i üretim, istihdam ve ihracatın artacağı bir yıl olarak değerlendiriyor.

F ETÖ'NÜN hain darbe girişiminin yarattığı olumsuz etki, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarının haksız not indirimi ve döviz kurlarında dış siyaset kaynaklı yaşanan oynaklığa rağmen, Türkiye 2017 yılında büyüme rekorlarını yıkarak büyük bir başarıya imza attı. Üçüncü çeyrekte yüzde 11.1 büyüme oranı ile dünya birincisi olan

Türkiye'de istihdam ve ihracat artarken, Türk iş dünyası da 2018'in daha iyi geçeceği konusunda hemfikir. Gelecek yıla ilişkin beklentilerini sıralayan iş dünyasının temsilcileri hükümetin vereceği teşviklerle Türkiye'nin ekonominin üretimi arttırarak, her alanında daha da güçlenip büyüyeceği görüşünü paylaştı. İş dünyası temsilcileri ayrıca yabancı yatırımların da artacağına vurgu yaptı.

YATIRIMLAR ARTACAK

● **Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak:** "Bu yıl ekonomi, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne oldu. Geniş kapsamlı reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, iş dünyasında aktif yatırım hedefleyen her firmamızın 2018 yılına güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak."

CANLILIK YENİ YILDA SÜRECEK

● **Müstakil Sanayici ve İş adamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan:** "Büyüme 3'üncü çeyrekte yüzde 11.1 ile son 6 yılın en iyi oranına ulaştı. Aynı zamanda sanayi sektörü adına büyük önem arz eden makine ve teçhizat yatırımlarının da yüzde 34 artış kaydetmesi Türkiye ekonomisi adına sevindirici bir gelişme. Ekonomik yönetimi tarafından alınan ek tedbir ve teşviklerle üçüncü çeyrekte 4 ana faaliyet kolunda da genişleme gözlemlendi. KGF ile ekonomiye enjekte edilen ek kaynakların, vergi indirimlerinin ve ihracattaki canlanmanın büyümeyi harekete geçirdiği görülüyor. 2018'de de hizmetler, sanayi, tarım ve inşaat sektörünün canliliğini sürdürmesini bekliyoruz."

ÜRETMEME DEVAM EDECEĞİZ

● **Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Başkanı Tarkan Kadooğlu:** "2017 küresel ekonomilerin geçmiş döneme kıyasla daha olumlu bir ortam içinde olduğu bir yıl oldu. 2018 yılında başta sürdürülebilir büyüme ve verimlilik artışı yoluyla enflasyondan ıssızlığa, dış ticarettin cari açığa kadar pek çok alanda ülkemizin 2017 yılından daha iyi bir yıl geçireceğine inanıyoruz. Bu inançla TÜRKONFED olarak çatımız altındaki 28 federasyon, 221 dernek ve 40 bin şirket ile bugüne kadar olduğu gibi 2018'de de yüksek motivasyonla Türkiye için çalışmaya ve üretmeye devam edeceğiz."

İŞ DÜNYASI UMUT DOLU

■ İş dünyası, 2018’de, üretim, yatırım ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu Başkanı **Nail Olpak**, “Geniş kapsamlı reformların 2018’in ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, her firmanın yeni yıla güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak” derken; **Istanbul Sanayi Odası** Başkanı **Erdal Bahçivan**, “Bu yıl yeşeren umutlarımızın karşılığını 2018’de alacağız” ifadesini kullandı. MÜSİAD Başkanı **Abdurrahman Kaan** ise “2018’de de hizmetler, sanayi, tarım ve inşaat sektörünün canlılığını sürdürmesini bekliyoruz” dedi.

İş dünyası 2018'den

UMUTLU

Zor bir yılı geride bırakmaya hazırlanan iş dünyası 2018'de teşviklerin devam etmesi ile 2017'yi geride bırakacaklarını düşünüyor. Ekonominin önde gelen isimleri 2018'de turizm ve sanayinin Türk ekonomisini sırtlayacağını söylüyor

Ekonomik, siyasi, küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengelerini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor. Gelecek yıla ilişkin beklentilerinin paylaşılan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor. İşte iş dünyasının önde gelen temsilcilerinin 2018 yorumları:

SANAYİDEN POZİTİF SİNYAL

MÜSTAKİL Sanayici ve İş adamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, "2018 yılında da hizmetler, sanayi, tarım ve inşaat sektörünün canlılığını sürdürmesini bekliyoruz" dedi. Kaan, bu yılın Türkiye ekonomisinde güçlü büyüme oranlarının gerçekleştiği bir dönem olduğunu belirterek, çift haneli bu büyüme

oranının gelecek döneme yönelik motive edici bir gelişme olarak önem arz ettiğini vurguladı. Kaan sözlerine şöyle devam etti: "Ek tedbir ve teşviklerle 3'üncü çeyrekte 4 ana faaliyet kolunda da genişleme gözlemlendi. KGF ile ekonomiye enjekte edilen ek kaynakların, vergi indirimlerinin ve ihracattaki canlanmanın büyümeye hare-

kete geçirdi. 2018 yılında da hizmetler, sanayi, tarım ve inşaat sektörünün canlılığını sürdürmesini bekliyoruz. İmalat sanayisinde gerçekleşen yüzde 15.2'lik artışla yüzde 14.8 genişleyen sanayi sektörü önümüzdeki dönem için umut veriyor. 2018 de önde gelen ekonomiler arasından pozitif olarak ayrıştığımız bir yıl olacaktır."

Abdurrahman Kaan

Yeni yıl hareketli olacak

KGF rahatlatıldı

BU yılın ekonomik büyüme açısından umutların yeşertildiği büyüldüğü bir yıl olduğunu belirten **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** bunun en önemli kaynağının hükümet tarafından alınan önlemlerle finansmana erişim imkanlarının yükseltilmesi olduğunu vurguladı. Bahçivan şöyle devam etti: "KGF uygulamaları, reel sektör ile finansal kesim arasında stresi önleyen, teminat kaldırıcı işlevi gören piyasaları büyük ölçüde rahatlatıldı. Motivasyonu üst seviyeye çıkardı. Böylece 2016'daki gelişmelerden sonra ortaya çıkan kredi riskiyle teminat oranı arasındaki kaldıraçtaki bozulma önlenmiş oldu KGF uygulamalarının aksatılmadan uygulanması halinde 2018 yılının da çok başarılı bir yıl olarak ekonomi tarihimizdeki yerini alacağını düşünüyorum."

ANADOLU Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur gelecek yılın siyasi ve ekonomik açıdan hareketli bir yıl olacağını belirterek, bu süreçte özellikle küresel anlamda yaşanacak gelişmelerin siyasi ve ekonomi yansımalarının üst

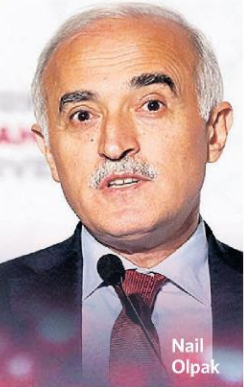
düzeyle olacağını ifade etti. Türkiye'nin büyümeye devam edeceğini vurgulayan Cesur, şunları kaydetti: "Türkiye göstermiş olduğu reflekslerle doğru adımları atıyor. Yapısal reformların devam etmesi, büyümede niteliğin yakalanması, turizmde bir önceki yıla

oranla hareketliliğin artması, enflasyon oranının yeniden tek haneye indirilmesi ve istihdamaya yönelik yatırımların teşvik edilmesi ile bu yıl elde ettiğimiz büyüme rakamının korunabileceği veya daha yukarılara taşınabileceği görüşündeyiz."

YATIRIMLAR ARTACAK

DIŞ Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak, ekonominin zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi. Son dönemde uluslararası kuruluşların da Türkiye ekonomisinin GSYH gelişimine dair projeksiyonlarını revize ettiğini anımsatan Olpak, "Yatırım harcamalarının 2017'de artış eğiliminde olması, geniş kapsamlı reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçiril-

ecek olması, iş dünyasında aktif yatırım hedefleyen her firmamızın 2018 yılına güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak" değerlendirmesinde bulundu. Olpak, turizm sektöründe son aylarda görülen toparlanmanın da oldukça memnuniyet verici olduğunu belirterek, Türkiye'ye giriş yapan ziyaretçi sayısında görülen **çift haneli** artışların, turizm gelirlerindeki kayıpları telafi etmeye başladığına dikkat çekti.

Nail Olpak

İş dünyası 2018'den umutlu

Ekonomik ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengelerini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor.

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor.

DÉİK Başkanı Nail Olpak, bu yıl ekonominin, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi.

ISO Başkanı Erdal Bahçivan da bu yılın ekonomik büyüme açısından umutların yeşertilip büyütüldüğü bir yıl olduğunu belirterek, bunun en önemli kaynağı ve ayağının hükümet tarafından daha 2017 yılına girilmeden alınan önlemlerle finansman kalitesinin, finansmana erişim imkanlarının yükseltilmesi olduğunu vurguladı.

İŞ DÜNYASI 2018'DEN UMUTLU

Ekonomik ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengelerini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor.

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak, bu yıl ekonominin, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi.

Olpak, "Geniş kapsamlı reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, iş dünyasında aktif yatırım hedefleyen her firmamızın 2018 yılına güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak." değerlendirmesinde bulundu

"KGF UYGULAMALARI, PİYASALARI BÜYÜK ÖLÇÜDE RAHATLATTI"

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da bu yılın ekonomik büyüme açısından umutların yeşertilip büyütüldüğü bir yıl olduğunu belirterek, bunun en önemli kaynağı ve ayağının hükümet tarafından daha 2017 yılına girilmeden alınan önlemlerle finansman kalitesinin, finansmana erişim imkanlarının yükseltilmesi olduğunu vurguladı.

Bahçivan, "ISO olarak bizim de ciddi anlamda katkımızın ve yapıcı desteğimizin olduğu KGF uygulamaları, reel sektör ile finansal kesim arasında stresi önleyen, teminat kaldırıcı işlevi görerek piyasaları büyük ölçüde rahatlatmış ve moral motivasyonu üst seviyeye çıkarmıştır." diye konuştu.

Bahçivan, şunları kaydetti:

"Sanayi sektörünün zaten bu yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 11,1 olarak gerçekleşen büyümeye verdiği 2,6 puanlık destekle bunu gösterdi. Bunun 2017 yılı son çeyreğinde de sürmekte olduğunu, Türkiye'nin öncü ekonomik göstergesi olarak her ayın ilk günü açıkladığımız ISO İmalat Sanayi Endeksi (PİM) verilerinden takip ettiğimiz için rahatlıkla söyleyebiliyoruz. Bu bağlamda Yaklaşan 2018 yılında ekonomimizin daha üretken, verimli ve güçlü bir seyir izleyeceğini, bu yıl yeşeren umutlarımızın karşılığını hep birlikte

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018 için umutlu.

2018'de alacağımızı düşünüyorum."

"2018'DE SEKTÖRÜN CANLILIGINI SÜRDÜRMESİNİ BEKLİYORUZ"

Müstakil Sanayici ve İş adamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, bu yılın Türkiye ekonomisinde güçlü büyüme oranlarının gerçekleştiği bir dönem olduğunu belirterek, ilk iki çeyrekte yüzde 5,3 ve yüzde 5,4 olarak gerçekleşen büyümenin, üçüncü çeyrekte ivmesini daha da artırarak yüzde 11,1 ile son 6 yılın en iyi oranına ulaştığını anımsattı.

Yatırımlardaki artışa da değinen Kaan, yatırımlardaki artışın yalnızca inşaat sektörü yatırımlarından kaynaklanmamasının, sanayi sektörü adına büyük önem arz eden makine ve teçhizat yatırımlarının da yüzde 34 artış kaydetmesinin Türkiye ekonomisi adına sevindirici bir gelişme olduğunu belirtti.

Kaan, şunları kaydetti:

"Yatırımlardaki artışın sürmesi, reel sektörün ekonomiye olan güveninin sürdürülmesine işaret etmesi bakımından da oldukça önemli bir gelişme olmuştur. Ekonomi yönetimi tarafından alınan ek tedbir ve teşviklerle üçüncü çeyrekte 4 ana faaliyet kolunda da genişleme gözlemlendi. Kredi Garanti Fonu (KGF) ile ekonomiye enjekte edilen ek kaynakların, vergi indirimlerinin ve ihracattaki canlanmanın büyümeyi harekete geçirdiği görülüyor. 2018 yılında da hizmetler, sanayi, tarım ve inşaat sektörü-

nün canlılığını sürdürmesini bekliyoruz."

"BÜYÜME RAKAMI DAHA YUKARILARA TAŞINABİLECEK"

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da bu yıl kur savaşlarının yanı sıra oluşturulmaya çalışılan yeni ticari haritalara şahit olduğunu söyledi.

Cesur, gelecek yılın siyasi ve ekonomik açıdan hareketli bir yıl olacağını belirterek, bu süreçte özellikle küresel anlamda yaşanacak gelişmelerin siyasi ve ekonomi yansımalarının üst düzeyde olacağını ifade etti.

Bu süreçte ekonomisi sağlam temellere oturmuş olan Türkiye'nin büyümeye devam edeceğini vurgulayan Cesur, şunları kaydetti:

"Türkiye ürettiği politikalar ve göstermiş olduğu reflekslerle doğru adımları atmaktadır. Yapısal reformların devam etmesi ve çözüm odaklı olması, büyümede niteliğin yakalanması, cari açığın önüne geçecek dışa bağlı ürünlerin Türkiye'de üretilmesini sağlayacak adımların atılması, turizmde bir önceki yıla oranla hareketliliğin artması, gıda politikalarının netleştirilerek enflasyon oranının yeniden tek haneye indirilmesi ve istihdama yönelik yatırımların teşvik edilmesi ile bu yıl elde ettiğimiz büyüme rakamının korunabileceği veya daha yukarıya taşınabileceği görüşündeyiz."

"BÜYÜMEDE KGF'NİN BAŞARISI ANA FAKTÖR OLDU"

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKNKFED) Başkanı Tarkan Kadooğlu ise bu yıl küresel ekonominin geçmiş döneme kıyasla daha olumlu bir ortam içinde olduğu bir yıl olduğunu belirterek, içinde bulunulan bu ilımlı küresel büyüme ortamında, Türkiye'nin de gösterdiği büyüme performansıyla öne çıktığını dile getirdi. Türkiye'nin büyüme performansına da değinen Kadooğlu, bu yıl büyümede uluslararası kuruluşların da dikkati çektiği KGF uygulamasının başarısı ve reel sektörde yarattığı canlanmanın ana faktör olduğu kaydetti.

Kadooğlu, şunları kaydetti:

"2018 yılında başta sürdürülebilir büyüme ve verimlilik artışı yoluyla enflasyondan işsizliğe, dış ticaretten cari açığa kadar pek çok alanda ülkemizin 2017 yılından daha iyi bir yıl geçireceğine inanıyoruz. Bu inançla TÜRKNKFED olarak çatımız altındaki 28 federasyon, 221 dernek ve 40 bin şirket ile bugüne kadar olduğu gibi 2018 yılında da yüksek motivasyonla Türkiye için çalışmaya ve üretmeye devam edeceğiz."

Sanayinin talebi banka dışı kredi

**SEKTÖRDE
YENİ ALANLAR
YÜKSELİYOR**

■ ISO Başkanı Bahçivan, sektörlerinde yükselişe geçen yeni alanları şu şekilde değerlendirdi: "Savunma sanayi, otomotiv, tekstil, elektronik ve teknolojik alanlarda önemli yatırımlar gözlemlemekteyiz. Makine sanayinde güçlü gelişmeler var. Türkiye'nin kendini büyümesi gereken en önemli alanlardan bir tanesi makine. Çok yakın zamanda İstanbul sanayisinin bu konuda çok önemli başarılarla imza atacağını düşünüyorum. Kimyada da önemli gelişmeler var. Özellikle teknoloji kaynaklı işbirlikleriyle İstanbul sanayi değerinin artacağına inanıyorum."

“İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan, sanayicilerin kaynak çeşitliliği adına banka dışı finansman arayışında olduğunu söyledi. Dünyada farklı finansal araçlarla sermaye piyasalarında desteklenen bir finansman gücü olduğuna işaret eden Bahçivan, "Türkiye'de ise ne yazık ki bankalarca destekleniyor. Bu da kısa vadede pahalı kaynakların sanayiye yansımına neden oluyor" dedi.

■ ARZU KURUM - İSTANBUL

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı Erdal Bahçivan, sanayicilerin tek noktaya bel bağlamamak adına banka dışı finansman arayışında olduğunu söyledi. Bahçivan, "Bu yıl Türk bankacılık sektörü sanayiden güzel paralar kazandı. Ama bunun da altını çizmemiz lazım ki; bu kadar bankacılık sistemine bağlı bir sanayi yapısı dünyada çok fazla ülkede yok. Türk sanayisi finansman arayışının maalesef çok önemli bir kısmını bankalardan sağlıyor" dedi. Dünya sıralamasında sekizinci, Avrupa'nın ise birinci üretim üssü olma potansiyelini barındıran Türkiye sanayisi büyük bir sıçramanın eşiğinde. Yüksek katma değerli üretime eşik atlamayı hedefleyen Türk sanayisinin, 2017 yılında yaşadığı gelişimi ve yeni dönem hedeflerini İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan ile konuştuk.

ÇEŞİTLİLİĞİN ARTMASI MALİYETİ DÜŞÜRÜR

Dünyada; farklı finansal enstrümanlar, tahviller özel sektör borçlanmalar, ortaklıklar, farklı farklı proje kredileri gibi yöntemlerle sermaye piyasalarından desteklenen bir finansman gücü olduğuna işaret eden Bahçivan; "Türkiye'ye geldiğimiz zaman ise ne yazık ki bankalar tarafından destekleniyor. Bu da kısa vadede pahalı kaynakların sanayiye

FİKRİ OLANA AÇIK KAPI

■ "Eskiden benim yüküm bana yeter diyen bir sanayici anlayışı vardı. Bunu yıktık. Artık fikri, düşüncesi olan genç beyinlere kapılarımız açtık" diyor Bahçivan. "Bu anlayışa dönüşen yeni bir sanayi iklimi oluşturmak istiyoruz. Özellikle üniversitelerdeki genç fikirler 4.0 enstrümanının oluşmasında, sanayimizin dönüşümü için önemli bir insan ve fikir kaynağı. Güçlü aktörler olacaktır" dedi.

yansımına neden oluyor. Bundan sonraki çözümün artık bankalar üzerinden değil banka dışı kaynaklarla Türkiye sanayisinin destekleneceği bir mentaliteye dönüştürmek lazım. Bu konuda arayışlar var. Bu konuda farklı farklı modeller üzerinde çalışılıyor" açıklamasında bulundu.

KGF, HEM SEKTÖRLERİ HEM BANKALARI BÜYÜTTÜ

Bunun yanında son 2-3 seneden beri gayrimenkul ve döviz fiyatlarındaki oynamalar yüksek faizden dolayı yıpranmaya neden olduğunu anlatan Bahçivan; "KGF

devreye girerek; bir teminat kaldırıcı bir teminat dengeleme görevi yaptı. KGF bir para kaynağı değil fakat bankalarla reel sektörler arasındaki teminat yıpranmasını çözen bir mekanizma" değerlendirmesinde bulundu. Bu noktada KGF'nin çok önemli bir görev yaptığına vurgu yapan Bahçivan; "Sadece reel sektöre değil bankalara da destek verdi. Banka karlarındaki bu kadar önemli zenginliklerin, artışların arkasında KGF'nin varmış olduğu o güvence var" dedi.

Özel sektörün sanayicinin, perakendecinin kısacası her kesimin KGF üzerinden

kazançlı çıktığını dile getiren Bahçivan şunları kaydetti: "2018'de KGF'nin 2017'deki başarılarından ders alarak sürdürülmesi gerekiyor. Ama geliştirilerek; belki bir kademeye daha farklı bir anlayışa dönüştürülerek. Sadece 2018 değil 2019-2020'de finansman erişim noktasında en önemli katkılardan birisi olacak."

YIL %7 BÜYÜME İLE BİTER

Yüzde 11,1'lik üçüncü çeyrek büyümesinde aslı unuru KGF'nin oluşturduğunu aktaran Bahçivan; "Hükümete tarafından verilen pozitif destekler büyüme için çok doğru ve tamamlayıcı katkı odağı oldu. Sanayi adına konuşacak olursak da; özellikle şubat ayından itibaren sanayide sürekli olumluya dönen ve büyümeye katkı yapan bir gelişmeyi PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) endeksiyle her ay görmeye başlamıştık" dedi. Kapasite kullanım oranlarının bunu destekleyen ikinci gösterge olduğunu ifade eden Bahçivan, şunları söyledi: "Son rakamlarda da görmekteyiz ki; yılı yüzde 7 dolaylarında bir büyüme ile kapatacağımız bir geçelik önümüzde duruyor. Son çeyrekte de farklı bir duygu olacağını düşünmüyorum. PMI'lar zaten bunu gösteriyor."

2018 yılı büyümesinin de güçlü seyredeceğini öngören Bahçivan, "Son 4-5 yılın ortalamasının üstünde bir 2018 yılı yaşayacağız" diye konuştu.

SİÇRAMA İÇİN YENİ MODELE İHTİYAÇ VAR

▶ Mevcut sanayi kapasitesinin sınıra dayandığını ifade eden Erdal Bahçivan; "Yüzde 80-81'lik bir kapasite artık sonundayız demek. Demek ki Türkiye'nin yeni bir yatırım sürecine ihtiyacı var" diye konuştu. Mega projelerle donanmış yeni bir sanayi modeli ve onun etrafında kümelenen farklı sanayi kollarının önemine işaret eden Bahçivan; "Savunma sanayine artık bu sisteme doğru dönüldü. Enerjinin etrafında böyle bir ekosistem yavaş yavaş doğuyor. Artık dönüş noktamızın ileri teknoloji olması gerekiyor" dedi.

ÇALIŞMA HAYATINDA REFORM YAPILMALI

▶ Türkiye'deki çalışma hayatı için temel reformlar gerektiğini söyleyen ISO Başkanı Bahçivan, "Bunlar; esnek çalışma, kıdem tazminatı ve nitelikli işsizliğe yönelik işgücünün dengelenmesi. Maalesef su anda Türkiye'de uygun işe uygun eleman bulamıyoruz. Bir tarafta ne yazık ki genç işsizliği dururken öbür tarafta uygun işe uygun eleman bulamama sorunu var" ifadelerini kullandı. Bahçivan, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıkladığı istihdam teşvik paketinin işgücüne motivasyon sağladığını da aktardı.

İŞ DÜNYASI 2018'DEN UMUTLU

Ekonomik ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengelerini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor.

İş dünyası 2018'den umutlu

A Ekonomik ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengelerini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor.

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini AA muhabiri ile paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak, bu yıl ekonominin, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi.

Bu bağlamda, son dönemde uluslararası kuruluşların da Türkiye ekonomisinin GSYH gelişimine dair projeksiyonlarını birer birer ve belirgin ölçüde yukarı yönlü revize ettiğini anımsatan Olpak, bu yıl sonuna dair bekledikleri yüzde 6 bandında bir büyüme oranının, G20 ülkeleri içinde en üst sıralarda yer alan bir performans anlamına geldiğini belirtti.

Olpak, "Bu dönemdeki söz konusu üstün performansımızın arkasında, şüphesiz devletimizin zor bir zamandan geçerken ekonomimize elini uzatmış olması önemli bir rol oynadı. 2017 yılında gerek sektörlerimize sunulan teşvikler gerekse Kredi Garanti Fonu (KGF) marifetiyle finansmana erişimin desteklenmesi, ekonomimiz için adeta can suyu oldu.

Keza istihdam seferberliği, iş gücümüzün elinden tutan önemli bir girişim oldu. Ekonomik yönetimimizden yapılan açıklamalar bizlere daha da umut veriyor, emin adımlar atmamızı sağlıyor. Yatırım harcamalarının 2017 yılında artış eğiliminde olması, geniş kapsamlı reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, iş dünyasında aktif yatırım hedefleyen her firmamızın 2018 yıl-

lina güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak." değerlendirmesinde bulundu.

"Ar-Ge proje ve desteklerinin, 2018 yılında ivme kazanacağını ümit ediyoruz"

Nail Olpak, 2018 yılı Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde halihazırda 60'ıncı sırada yer alan Türkiye'nin, Çin, İtalya, Japonya, Rusya, Belçika gibi yüksek yatırım potansiyeli olan ülkelerin önüne geçerek 30'uncu sıraya yerleşme hedefinin tüm iç çevrelerini heyecanlandığını ifade etti.

Yeni reformlar ve alt yapıda yapılacak iyileştirmelerle Türkiye'nin her gün daha çok yatırım çekeceğini vurgulayan Olpak, "Böylelikle çok geçmeden ayağa kalkan ekonomimiz, aynı zamanda ne kadar dirençli olduğunu da bir kez daha dünyaya göstermiş oldu. Bu kapsamda, imalat sanayi başta olmak üzere birçok sektörümüzün büyümemize katkı verdiği bir tablo elde etmiş olmayı da memnuniyet verici bir gelişme olarak değerlendiriyoruz. Öte yandan 2017 yılındaki güçlü tempomuzun arkasında, küresel ticaretin olumlu etkilerini de gördüğümüzün altını çizmek gerekir. Özellikle en büyük ortağımız olan Avrupa ekonomisindeki iyileşmenin sürüyor olması, bu dönemde GSYH gelişimimize be-

lirgin katkı veren faktörlerden biri oldu. İhracatımızın yılın ilk 11 ayında yüzde 10'u aşan bir gelişim kaydetmesi, daha dengeli bir ekonomik büyüme hikayesi yazmamıza da şüphesiz yardımcı oldu." diye konuştu.

Olpak, bunlara ek olarak, turizm sektöründe son aylarda görülen toparlanmanın da oldukça memnuniyet verici olduğunu belirterek, Türkiye'ye giriş yapan ziyaretçi sayısında görülen çift haneli artışların, turizm gelirlerindeki kayıpları telafi etmeye başladığına dikkati çekti.

Bu yılın çeşitli dönemlerinde küresel ve jeopolitik gelişmelerin de vermiş olduğu belirsizliğin piyasalarda birtakım dalgalanmalara sebep olduğunu dile getiren Olpak, şunları kaydetti.

"2018 yılında, daha sakin bir dönem geçireceğimizi umuyor ve öngörülebilirliğin de arttığı bir ortamda ekonomik performansın gücünü sürdürmesini bekliyoruz. Ekonomimizin yüksek gelirli statüye ulaşma yolunda en büyük ihtiyacı olan yapısal reformlarla birlikte, özellikle orta gelir tuzağını aşma amacına yönelik olarak, bir yandan eğitim reformlarının bir yandan da Ar-Ge proje ve desteklerinin, 2018 yılında ivme kazanacağını ümit ediyor ve ilgili gelişmeleri heyecanla bekliyoruz.

Ayrıca DEİK olarak, dış dünya

ile olan ilişkilerimizin önümüzdeki yıllardaki ekonomik gelişim serüvenimize daha güçlü bağlarla katkı vermesi gerektiğine inanıyor ve bu yöndeki ticaret ve yatırım destekleyici çabalarımızı sürdürüyoruz. Bu çerçevede, en büyük ortağımız olan AB ile ekonomik ilişkilerimize Gümrük Birliği'nin genişletilmesi doğrultusunda taze bir çaba ve nefes gelmesini umarken, dünyanın dört bir yanındaki fırsatları da değerlendirerek yeni kazan-kazan hikayeleri yazılmasına öncülük etmeyi hedefliyoruz."

"KGF uygulamaları, piyasaları büyük ölçüde rahatlatı"

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da bu yılın ekonomik büyüme açısından umutların yeşertilip büyütüldüğü bir yıl olduğunu belirterek, bunun en önemli kaynağı ve ayağının hükümet tarafından daha 2017 yılına girilmeden alınan önlemlerle finansman kalitesinin, finansmana erişim imkanlarının yükseltilmesi olduğunu vurguladı.

Bahçivan Ekonominin genelinde olduğu gibi sanayi sektöründe de ciddi bir ivmenin yaratıldığını vurgulayan Bahçivan, sanayi sektörünün yüzde 7'inin üzerinde gelmesini beklediği 2017 yılı büyümesine her yıl olduğu gibi yine en güçlü desteği veren sektör olduğunu ifade etti.

AA

İŞ DÜNYASI 2018'DEN UMUTLU

Zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor. İş dünyası temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağını öngörüyor.

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak, bu sene ekonominin geçen yıl gibi zorlu bir yılın ardından oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma süreci yaşadığını söyledi. Bu bağlamda, son dönemde uluslararası kuruluşların da Türkiye ekonomisinin GSYH gelişimine dair projeksiyonlarını birer birer ve belirgin ölçüde yukarı yönlü revize ettiğini hatırlatan Olpak, "Bu dönemdeki söz konusu üstün performansımızın arkasında, şüphesiz devletimizin zor bir zamandan geçen ekonomimize elini uzatmış olması önemli bir rol oynadı. 2017 yılında gerek sektörlerimize sunulan teşvikler gerekse Kredi Garanti Fonu (KGF) marifetiyle finansmana erişimin desteklenmesi, ekonomimiz için adeta can suyu oldu. Keza istihdamı seferberliği, işgücümüzün elinden tutan önemli bir girişim oldu. Ekonomi yönetimi-mizden yapılan açıklamalar bizlere daha da umut veriyor, emin adımlar atmamızı sağlıyor. Yatırım harcamalarının 2017 yılında artış eğiliminde olması, geniş kapsamlı reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, iş dünyasında aktif yatırım hedefleyen her firmamızın 2018 yılına güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak" dedi.

EKONOMİ DAHA ÜRETKEN OLACAK

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **İsmail Sağcı** da, 2017'nin ekonomik büyüme açısından umutların yerleştilip büyütüldüğü bir yıl olduğuna dik-

kati çekerek, bunun en önemli kaynağı ve ayağının hükümet tarafından daha 2017 yılına girilmeden alınan önlemlerle finansman kalitesinin, finansmana erişim imkanlarının yükseltilmesi olduğunu vurguladı. Ekonominin tüm olumsuz beklentilere karşın rekorlar kırarak 2017 yılını tamamladığını anlatan Bahçıvan, "Yaklaşan 2018 yılında ekonomimizin daha üretken, verimli ve güçlü bir seyir izleyeceğini, bu yıl yeşeren umutlarımızın karşılığını hep birlikte 2018'de alacağımızı düşünüyorum. Şimdi-den görmekteyiz ki Türkiye ekonomisi negatif bir büyüme dönemine girdikten sonraki bir, iki sene yükselen büyümesini çok başarıyla gösterebilmektedir. Bunun örneklerini 2009 yılındaki küçülmenin ardından 2010 ve 2011 yıllarındaki büyümelerde gördük. O nedenle 2017'deki KGF gibi başarılı finansal uygulamaların aksatılmadan, biraz da ders alınarak ve geliştirilerek uygulanması halinde 2018 yılının da çok başarılı bir yıl olarak ekonomi tarihimizdeki yerini alacağını düşünüyorum... Önümüzdeki yıl üretim odaklı, nitelikli büyüme açısından

iyi değerlendirmeli ve kırılganlığımızı hafifletmeye odaklanmalıyız. Ülkemizin sahip olduğu potansiyelin büyük olduğuna inanıyoruz" diye konuştu.

İYİMSER BEKLENTİLERİ KORUYORUZ

Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan ise, bu yılın Türkiye ekonomisinde güçlü büyüme oranlarının gerçekleştiği bir dönem olduğunu belirtti. Ekonomi yönetimi tarafından alınan ek tedbir ve teşviklerle üçüncü çeyrekte 4 ana faaliyet kolunda da genişleme gözlemlendiğine işaret eden Kaan, şöyle devam etti: "Kredi Garanti Fonu (KGF) ile ekonomiye enjekte edilen ek kaynakların, vergi indirimlerinin ve ihracattaki canlanmanın büyüme hareketine geçirdiği görülüyor. 2018 yılında da hizmetler, sanayi, tarım ve inşaat sektörünün canlılığını sürdürmesini bekliyoruz. Bilhassa imalat sanayisinde gerçekleşen yüzde 15,2'lik artışla yüzde 14,8 genişleyen sanayi sektörü önümüzdeki dönem için umut vermektedir. Yılın tamamı için büyüme oranının yüzde 7 ci-

varında olacağını tahmin ediyoruz. 2018 yılı da böyle bir motivasyonla girdiğimiz ve önde gelen ekonomiler arasından pozitif olarak ayrıştığımız bir yıl olacaktır. Bu bağlamda 2018 yılında Türkiye ekonomisindeki gelişmelere paralel olarak reel ekonomiye yönelik iyimser beklentilerimizi koruyoruz."

BÜYÜME PERFORMANSIYLA ÖNE ÇIKTI

► Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKNFED) Başkanı Tarkan Kadooğlu ise, içinde bulunulan bu ilümlü küresel büyüme ortamında Türkiye'nin de gösterdiği büyüme performansı ile öne çıktığını vurguladı. Kadooğlu, "Bu göstergelere göre yıl sonunu yüzde 6'lar düzeyinde bir büyümeyle kapatacağımız söyleyebiliriz. Büyümede yıl sonunda belirlenen hedefleri aşacağımız öngörülse de 2018-2020 Orta Vadeli Plan (OVP) çerçevesinde düşünüldüğünde birtakım olumsuzluklarla karşılaşmamız muhtemel. Bu durumun kontrol altına alınması ihtiyacı, önümüzdeki dönemde büyümenin kalitesinde, devamlılığında ve verimlilikte dikkat edilmesi gereken alanlar olacaktır" dedi. Türkiye'nin en önemli sorununun enflasyon ve ekonomide ikiz açık olarak isimlendirilen dış ticaret ve cari açık olduğunun altını çizen Kadooğlu, "2018 yılında başta sürdürülebilir büyüme ve verimlilik artış yoluyla enflasyondan işsizliğe, dış ticaretten cari açığa kadar pek çok alanda ülkemizin 2017 yılından daha iyi bir yıl geçireceğine inanıyoruz" diye konuştu.

HAREKETLİ BİR YIL OLACAK

► Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da, bu yıl kur savaşlarının yanı sıra oluşturulmaya çalışılan yeni ticari haritalara şahit olunduğunu söyledi. Türkiye'nin bulunduğu coğrafya itibarıyla tüm bu çışmalann tam ortasında yer aldığını hatırlatan Cesur, gelecek yılın siyasi ve ekonomik açıdan hareketli bir yıl olacağını dile getirdi. Bu süreçte ekonomisi sağlam temellere oturmuş olan Türkiye'nin büyümeye devam edeceğini vurgulayan Cesur, "Türkiye ürettiği politikaları ve göstermiş

olduğu reflekslerle doğru adımları atmaktadır. Yapısal reformların devam etmesi ve çözüm odaklı olması, büyümede niteliğin yakalanması, cari açığın önüne geçecek dışa bağı ürünlerin Türkiye'de üretilmesini sağlayacak adımların atılması, turizmde bir önceki yıla oranla hareketliliğin artması, gıda politikalarının netleştirilerek enflasyon oranının yeniden tek haneye indirilmesi ve istihdama yönelik yatırımların teşvik edilmesi ile bu yıl elde ettiğimiz büyüme rakamının korunabileceği veya daha yukarılara taşınabileceği görüşündeyiz."

ULUSAL İŞ DÜNYASI 2018'DEN UMUTLU

Ekonomik ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengelerini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor.

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor.

ZORLU SÜREÇ, HIZLI KALKIŞ

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak, bu yıl ekonominin, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi. Olpak, "Geniş kapsamlı reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, iş dünyasında aktif yatırım hedefleyen her firmamızın 2018 yılına güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak" değerlendirmesinde bulundu

KGF UYGULAMALARI

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da bu yılın ekonomik büyüme açısından umutların yeşertilip büyütüldüğü bir yıl

olduğunu belirterek, bunun en önemli kaynağı ve ayağının hükümet tarafından daha 2017 yılına girilmeden alınan önlemlerle finansman kalitesinin, finansmana erişim imkanlarının yükseltilmesi olduğunu vurguladı. Bahçivan, "İSO olarak bizim de ciddi anlamda katkımızın ve yapıcı desteğimizin olduğu KGF uygulamaları, reel sektör ile finansal kesim arasında stresi önleyen, teminat kaldırıcı işlevi görerek piyasaları büyük ölçüde rahatlatmış ve moral motivasyonu üst seviyeye çıkarmıştır" diye konuştu.

"CANLILIĞIN SÜRMESİNİ BEKLİYORUZ"

Müstakil Sanayici ve İş adamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, bu yılın Türkiye ekonomisinde güçlü büyüme oranlarının gerçekleştiği bir dönem olduğunu belir-

terek, ilk iki çeyrekte yüzde 5,3 ve yüzde 5,4 olarak gerçekleşen büyümenin, üçüncü çeyrekte ivmesini daha da artırarak yüzde 11,1 ile son 6 yılın en iyi oranına ulaştığını anımsattı. Yatırımlardaki artışa da değinen Kaan, yatırımlardaki artışın yalnızca inşaat sektörü yatırımlarından kaynaklanmamasının, sanayi sektörü adına büyük önem arz eden makine ve teçhizat yatırımlarının da yüzde 34 artış kaydetmesinin Türkiye ekonomisi adına sevindirici bir gelişme olduğunu belirtti.

BÜYÜMENİN ARTMASI BEKLENİYOR

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da bu yıl kur savaşlarının yanı sıra oluşturulmaya çalışılan yeni ticari haritalara şahit olduğunu söyledi. Cesur, gelecek yılın siyasi ve ekonomik

açıdan hareketli bir yıl olacağını belirterek, bu süreçte özellikle küresel anlamda yaşanacak gelişmelerin siyasi ve ekonomi yansımalarının üst düzeyde olacağını ifade etti.

"KGF'NİN BAŞARISI ANA FAKTÖR"

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKNONFED) Başkanı Tarkan Kadooğlu ise bu yıl küresel ekonomilerin geçmiş döneme kıyasla daha olumlu bir ortam içinde olduğu bir yıl olduğunu belirterek, içinde bulunulan bu ılımlı küresel büyüme ortamında, Türkiye'nin de gösterdiği büyüme performansı ile öne çıktığını dile getirdi. Türkiye'nin büyüme performansına da değinen Kadooğlu, bu yıl büyümede uluslararası kuruluşların da dikkati çektiği KGF uygulamasının başarısı ve reel sektörde yarattığı canlanmanın ana faktör olduğu kaydetti. **AA**

“Zor yıl geride kaldı 2018’den umutluyuz”

Yatırım ve ihracat beklentisi var.

GELECEK yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018 için umutlu olduklarını dile getirdi. Zor bir yılın geride bırakıldığı vurgusu yapıldı. ■ 8’de

GELECEK YILA İLİŞKİN BEKLENTİLER AÇIKLANDI

İş dünyası çok umutlu

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018 için umutlu.

Ekonomik ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengelerini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor.

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak, bu yıl ekonominin, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi. **Istanbul Sanayi Odası (ISO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da bu yılın ekonomik büyüme açısından umutların yeşertilip büyütüldüğü bir yıl olduğunu belirterek, bunun en önemli kaynağı ve aygının hükümet tarafından daha 2017 yılına girilmeden alınan önlemlerle finansman kalitesinin, finansmana erişim imkanlarının yükseltilmesi olduğunu

vurguladı. Müstakil Sanayici ve İş adamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, bu yılın Türkiye ekonomisinde güçlü büyüme oranlarının gerçekleştiği bir dönem olduğunu belirterek, ilk iki çeyrekte yüzde 5.3 ve yüzde 5.4 olarak gerçekleşen büyümenin, üçüncü çeyrekte imesini daha da artırarak yüzde 11.1 ile son 6 yılın en iyi oranına ulaştığını anımsattı.

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da gelecek yılın siyasi ve ekonomik açıdan hareketli bir yıl olacağını belirterek, bu süreçte özellikle küresel anlamda yaşanacak gelişmelerin siyasi ve ekonomi yansımalarının üst düzeyde olacağını ifade etti.

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) Başkanı Tarkan Kadooğlu ise bu yıl küresel ekonomilerin geçmiş döneme kıyasla daha olumlu bir ortam içinde olduğu bir yıl olduğunu belirterek, içinde bulunulan bu ılımlı küresel büyüme ortamında, Türkiye'nin de gösterdiği büyüme performansı ile öne çıktığını dile getirdi. Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018 için umutlu. **Ali Atar (AA)**

İş dünyası yeni yıldan umutlu

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018 için umutlu

Ekonomik ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengesini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor. Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasının ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor.

Reformlar gelecek

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak, bu yıl ekonominin, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi. Olpak, "Geniş kapsamlı reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, iş dünyasında aktif yatırım hedefleyen her firmamızın 2018 yılına güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak." değerlendirmesinde bulundu

Piyasalar rahatladı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da bu yılın ekonomik büyüme açısından umutlunun yeşertilip büyütüldüğü bir yıl olduğunu belirterek, bunun en önemli kaynağı ve

ayağının hükümet tarafından daha 2017 yılına girilmeden alınan önlemlerle finansman kalitesinin, finansmana erişim imkanlarının yükseltilmesi olduğunu vurguladı. Bahçivan, "İSO olarak bizim de ciddi anlamda katkımızın ve yapıcı desteğimizin olduğu KGF uygulamaları, reel sektör ile finansal kesim arasında stresi önleyen, teminat kaldırıcı işlevi görerek piyasaları büyük ölçüde rahatlatmış ve moral motivasyonu üst seviyeye çıkarmıştır" diye konuştu.

Sektör canlanacak

Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, bu yılın Türkiye ekonomisinde güçlü büyüme oranlarının gerçekleştiği bir dönem olduğunu belirterek, ilk iki çeyrekte yüzde 5,3 ve

Erdal Bahçivan

Abdurrahman Kaan

yüzde 5,4 olarak gerçekleşen büyümenin, üçüncü çeyrekte ivmesini daha da artırarak yüzde 11,1 ile son 6 yılın en iyi oranına ulaştığını anımsattı. Yatırımlardaki artışa da değinen Kaan, yatırımlardaki artışın yalnızca inşaat sektörü yatırımlarından kaynaklanmamasının, sanayi sektörü adına büyük önem arz eden makine ve teçhizat yatırımlarının da yüzde 34 artış kaydetmesinin Türkiye ekonomisi adına sevindirici bir gelişme olduğunu belirtti.

Büyümeden umutluyuz

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da bu yıl kur savaşlarının yanı sıra oluşturulmaya çalışılan yeni ticari haritalara şahit olduğunu söyledi. Cesur, gelecek yılın siyasi ve ekonomik açıdan hareketli bir yıl olacağını belirterek, bu süreçte özellikle küresel anlamda yaşana-

Hasan Ali Cesur

cak gelişmelerin siyasi ve ekonomi yansımalarının üst düzeyde olacağını ifade etti. Bu süreçte ekonomisi sağlam temellere oturmuş olan Türkiye'nin büyümeye devam edeceğini vurgulayan Cesur, şunları kaydetti: "Türkiye ürettiği politikalar ve göstermiş olduğu reflekslerle doğru adımları atmaktadır. Yapısal reformların devam etmesi ve çözüm odaklı olması, büyümede niteliğin yakalanması, cari açığın önüne geçecek dışa bağlı ürünlerin Türkiye'de üretilmesini sağlayacak adımların atılması, turizmde bir önceki yıla oranla hareketliliğin artması, gıda politikalarının netleştirilerek enflasyon oranını yeniden tek haneye indirilmesi ve istihdama yönelik yatırımların teşvik edilmesi ile bu yıl elde ettiğimiz büyüme rakamının korunabileceği veya daha yukarıya taşınabileceği görüşündeyiz." **AA**

İŞ DÜNYASI 2018'DEN UMUTLU

Ekonomik ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengesini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bıraktı.

"CANLILIGINI SÜRDÜRMESİNİ BEKLİYORUZ"

MÜSTAKİL Sanayici ve İş adamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, bu yılın Türkiye ekonomisinde güçlü büyüme oranlarının gerçekleştiği bir dönem olduğunu belirterek, ilk iki çeyrekte yüzde 5,3 ve yüzde 5,4 olarak gerçekleşen büyümenin, üçüncü çeyrekte ivmesini daha da artırarak yüzde 11,1 ile son 6 yılın en iyi oranına ulaştığını anımsattı.

"BÜYÜMENİN ARTMASINI BEKLİYORUZ"

ANADOLU Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da bu yıl kur savaşlarının yanı sıra oluşturulmaya çalışılan yeni ticari haritalara şahit olduğunu söyledi. Cesur, gelecek yılın siyasi ve ekonomik açıdan hareketli bir yıl olacağını belirterek, bu süreçte özellikle küresel anlamda yaşanacak gelişmelerin siyasi ve ekonomi yansımalarının üst düzeyde olacağını ifade etti. >> 4'DE

İş dünyası 2018'den umutlu

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018 için umutlu.

EKONOMİK ve siyasi anlamda küresel ve jeopolitik gelişmelerin yanı sıra dövizdeki volatilitenin Türkiye'nin ekonomik dengelerini olumsuz etkilemesiyle zor bir yılı geride bırakan Türk iş dünyası, 2018'e umutla bakıyor.

Gelecek yıla ilişkin beklentilerini paylaşan iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, küresel ekonomideki gelişmelerin şekil vereceği 2018'de, Türkiye'nin de yer aldığı bölgedeki jeopolitik belirsizliklerin azalmasını ülke ekonomisini olumlu etkileyeceği, alınan tedbirlerin ve verilecek teşviklerin etkisiyle ekonomideki daralmanın geride kalacağı, üretim, yatırımlar ve ihracatın hız kazanacağı görüşünü taşıyor.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yönetim Kurulu Başkanı Nail Olpak, bu yıl ekonominin, geçen yıl gibi zorlu bir yıl sonrasında oldukça hızlı ve beklentileri aşan bir ayağa kalkma sürecine sahne olduğunu söyledi.

Olpak, "Geniş kapsamlı reformların 2018 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilecek olması, iş dünyasında aktif yatırım hedefleyen her firmamızı 2018 yılına güvenle adım atmasını sağlayacak, doğrudan yabancı yatırımların artmasını sağlayacak." değerlendirmesinde bulundu

"KGF uygulamaları, piyasaları büyük ölçüde rahatlatmış"

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da bu yılın ekonomik büyüme açısından umutluların yeşertildiği büyüdüğü bir yıl olduğunu belirterek, bunun en önemli kaynağı ve ayağının hükümet tarafından daha 2017 yılına girilmeden alınan önlemlerle finansman kalitesinin, finansmana erişim imkanlarının yükseltilmesi olduğunu vurguladı. Bahçivan, "İSO olarak bizim de ciddi anlamda katkımızın ve yapıcı desteğimiz olduğu KGF uygulamaları, reel sektör ile finansal kesim arasında stresi önleyen, teminat kaldırıcı işlevi görerek piyasaları büyük ölçüde rahatlatmış ve moral motivasyonu üst seviyeye çıkarmıştır." diye konuştu.

Bahçivan, şunları kaydetti: "Sanayi sektörünün zaten bu yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 11,1 olarak gerçekleşen büyüme verdiği 2,6 puanlık destekle bunu gösterdi. Bunun 2017 yılı son çeyreğinde

de sürmekte olduğunu, Türkiye'nin öncü ekonomik göstergesi olarak her ayın ilk günü açıkladığımız İSO İmalat Sanayi Endeksi (PMİ) verilerinden takip ettiğimiz için rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu bağlamda Yaklaşan 2018 yılında ekonomimizin daha üretken, verimli ve güçlü bir seyir izleyeceğini, bu yıl yeşeren umutlarımızın karşılığını hep birlikte 2018'de alacağımızı düşünüyorum."

"2018'de sektörün canlılığını sürdürmesini bekliyoruz"

Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, bu yılın Türkiye ekonomisinde güçlü büyüme oranlarının gerçekleştiği bir dönem olduğunu belirterek, ilk iki çeyrekte yüzde 5,3 ve yüzde 5,4 olarak gerçekleşen büyümenin, üçüncü çeyrekte ivmesini daha da artırarak yüzde 11,1 ile son 6 yılın en iyi oranına ulaştığını anımsattı.

Yatırımlardaki artışa da değinen Kaan, yatırımlardaki artışın yalnızca inşaat sektörü yatırımlarından kaynaklanmamasının, sanayi sektörü adına büyük önem arz eden makine ve teçhizat yatırımlarının da yüzde 34 artış kaydetmesinin Türkiye ekonomisi adına sevindirici bir gelişme olduğunu belirtti.

Kaan, şunları kaydetti: "Yatırımlardaki artışın sürmesi, reel sektörün ekonomiye olan güveninin sürdürülmesine işaret etmesi bakımından da oldukça önemli bir gelişme olmuştur. Ekonomi yönetimi tarafından alınan ek tedbir ve teşviklerle üçüncü çeyrekte 4 ana faaliyet kolunda da genişleme gözlemlendi. Kredi Garanti Fonu (KGF) ile ekonomiye enjekte edilen ek kaynakların, vergi indirimlerinin ve ihracattaki canlanmanın büyüme hareketi geçirdiği görülüyor. 2018 yılında da hizmetler, sanayi, tarım ve inşaat sektörünün canlılığını sürdürmesini bekliyoruz."

"Büyüme rakamı daha yukarılara taşınabilecek"

Anadolu Aslanlar İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Hasan Ali Cesur da bu yılın kur savaşlarının yanı sıra oluşturulmaya çalışılan yeni ticari haritalara şahit olduğunu söyledi.

Cesur, gelecek yılın siyasi ve ekonomik açıdan hareketli bir yıl

olacağını belirterek, bu süreçte özellikle küresel anlamda yaşanacak gelişmelerin siyasi ve ekonomi yansımalarının üst düzeyde olacağını ifade etti.

Bu süreçte ekonomisi sağlam temellere oturmuş olan Türkiye'nin büyümeye devam edeceğini vurgulayan Cesur, şunları kaydetti:

"Türkiye ürettiği politikalar ve göstermiş olduğu reflekslerle doğru adımları atmaktadır. Yapısal reformların devam etmesi ve çözüm odaklı olması, büyümede niteliğin yakalanması, cari açığın önüne geçecek dışa bağlı ürünlerin Türkiye'de üretimini sağlayacak adımların atılması, turizmde bir önceki yıla oranla hareketliliğin artması, gıda politikalarının netleştirilerek enflasyon oranını yeniden tek haneye indirilmesi ve istihdama yönelik yatırımların teşvik edilmesi ile bu yıl elde ettiğimiz büyüme rakamının korunabileceği veya daha yukarılara taşınabileceği görüşündeyiz."

"Büyümede KGF'nin başarısı ana faktör oldu"

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKNKFED) Başkanı Tarkan Kadooğlu ise bu yıl küresel ekonomilerin geçmiş döneme kıyasla daha olumlu bir ortam içinde olduğu bir yıl olduğunu belirterek, içinde bulunulan bu ilimli küresel büyüme ortamında, Türkiye'nin de gösterdiği büyüme performansıyla öne çıktığını dile getirdi.

Türkiye'nin büyüme performansına da değinen Kadooğlu, bu yıl büyümede uluslararası kuruluşların da dikkati çektiği KGF uygulamasının başarısı ve reel sektörde yarattığı canlanmanın ana faktör olduğunu kaydetti.

Kadooğlu, şunları kaydetti: "2018 yılında başta sürdürülebilir büyüme ve verimlilik artış yoluyla enflasyondan işsizliğe, dış ticaretten cari açığa kadar pek çok alanda ülkemizin 2017 yılından daha iyi bir yıl geçireceğine inanıyoruz. Bu amaçla TÜRKNKFED olarak çitimiz altındaki 28 federasyonu, 221 demek ve 40 bin şirket ile bu güne kadar olduğu gibi 2018 yılında da yüksek motivasyonla Türkiye için çalışmaya ve üretmeye devam edeceğiz." (AA)